Wychodzi raz w tygodniu. Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ROK XX. Kraków 20 listopada 1937 Numer 41.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEN KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
" półroczny 8 zł
" roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 40. Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście [illegible] groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Zniżki i zwolnienia od cła.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 27-go października 1937 r. (Dz. U. N. 76), wydanym w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych zarządzone zostały na okres od 1 listopada br. do 30 kwietnia 1938 roku zniżki celne i zwolnienia od cła. Rozporządzenie w szczególności zawiera trzy wykazy towarów, które w wyżej wymienionym okresie mają opłacać cło zniżone lub wogóle mogą być przywożone do kraju bez cła. Wykazy te obejmują kilkaset pozycji, przy czym cło zniżone oblicza się od stawek zawartych w kolumnie I lub II taryfy celnej przywozowej w brzmieniu każdocześnie obowiązującym, w zależności od tego, z której kolumny stawki celne mają do danego towaru zastosowanie. Przy przywozie towarów wyszczególnionych w wykazie Nr 1 urzędy celne stosować mają cło zniżone, bądź zwalniać od cła za pozwoleniem ministra skarbu i na warunkach przewidzianych w tym pozwoleniu. Przy przywozie towarów wyszczególnionych w wykazie Nr 2, urzędy celne stosować mają cła zniżone lub zwalniać od cła na podstawie zaświadczenia Izby Przemysłowo-Handlowej, właściwej terytorialnie dla danego zakładu przemysłowego, a jeśli chodzi o przywóz tych towarów na obszar W. M. Gdańska dla użycia ich na tym obszarze — na podstawie zaświadczenia Izby Handlu Zagranicznego w Gdańsku. W odniesieniu do przywozu towarów wyszczególnionych w wykazie Nr 3, urzędy celne mogą stosować zasady rozporządzenia bez osobnych pozwoleń lub zaświadczeń, przy czym możliwe jest stosowanie cła zniżonego lub zwolnienia bez wniosku stron z urzędu.

Rozporządzenie przewiduje, jakim warunkom odpowiadać mają wspomniane wyżej zaświadczenia, przy czym ustala, że zaświadczenia ważne na okres obowiązywania rozporządzenia wykorzystywane być mogą częściowo, lecz co najwyżej przy pięciu zgłoszeniach celnych. Urząd celny położony najbliżej zakładu przemysłowego obowiązany jest przeprowadzić kontrolę, czy towar odprawiony za cłem zniżonym lub bez cła, został użyty przez zakład przemysłowy wymieniony w zaświadczeniu do celu określonego dla danego towaru w wykazie Nr 2. Zakład przemysłowy obowiązany jest prowadzić rejestr, wykazujący dokładnie przychód i rozchód towarów, do których zastosowano zwolnienie od cła lub cło zniżone przewidziane w wykazie Nr 2.

Gdy przed wydaniem do wolnego obrotu towaru, wyszczególnionego w wykazie Nr 1, strona nie złożyła podania o udzielenie jej pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego, lub zwolnienia od cła tego towaru, minister skarbu może dodatkowo wydać pozwolenie i zarządzić zwrot różnicy, pomiędzy należnościami celnymi, pobranymi, a przypadającymi na zasadzie rozporządzenia. W tym wypadku nastąpić jednak musi spełnienie określonych warunków: w szczególności przed wydaniem towaru do wolnego obrotu ma być ustalona na wniosek strony tożsamość towaru w sposób określony przepisami wykonawczymi do prawa celnego oraz strona złożyć ma w ciągu 30 dni od daty należności celnych podanie o zastosowanie do odprawionego towaru cła zniżonego lub zwolnienia od cła. Gdy przed podjęciem do wolnego obrotu towaru, wymienionego w wykazie Nr 1, strona nie złożyła podania o udzielenie jej pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła — lecz podjęła towar do wolnego obrotu przed otrzymaniem takiego zezwolenia, minister skarbu może zarządzić zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi a przypadającymi na zasadzie rozporządzenia. Jeżeli strona wniosła zażalenie w sprawie zastosowania taryfy celnej, w urzędzie celnym, który dokona odprawy Urząd celny prześle otrzymane podanie do ministerstwa skarbu wraz ze sprawozdaniem i dowodami, stwierdzającymi tożsamość towaru.

Równocześnie uchylony został szereg przepisów obowiązujących dotychczas w przedmiocie zniżek i zwolnień od cła.

Błp. Samuel Schechter

Wiedzieliśmy od dawna, że był złożony niemocą. Silny organizm blp. Samuela Schechtera zmagał się z okrutnym przeznaczeniem. Wydawało się, że nic nie zdoła położyć tego pięknego człowieka: ani przygniatające swym ogromem nieszczęścia rodzinne, ani niezwykle trudna praca sternika interesów wielotysięcznych rzesz kupieckich, ani wreszcie troski, związane z morderczą walką o byt współczesnego kupiectwa żydowskiego. W spojrzeniu Samuela Schechtera było coś balsamicznego, kojącego wszelki smutek i wszelką gorycz. Jego jasne oczy zdawały się rozwiewać wszelkie ponure myśli o złych ludziach, dybiących na życie i mienie kupca żydowskiego; Jego zawsze uśmiechnięta twarz była nieustanną afirmacją życia: Jego wdzięk osobisty, czar Jego ujmującej postaci, błogi spokój, rozlany na Jego obliczu — wszystko to kazało wierzyć w piękne strony życia ludzkiego na ziemi.

A jednak nieubłagana śmierć zabrała Go nam. Pewnego ponurego dnia odszedł od nas tak cicho i bezszelestnie, jak cicho i bez rozgłosu przyszedł do nas i wśród nas pracował. Do Krakowa przybył u schyłku ubiegłego stulecia z Turki nad Stryjem w Małopolsce Wschodniej. Pracę swą rozpoczął tak jak wielu kupców żydowskich: z niczego. Powoli, własną pracą, talentem i gorliwością wspinał się po szczeblach kariery kupieckiej. Nieraz też blp. Samuel Schechter opowiadał o tych starych, dobrych, przedwojennych czasach, jak to każdy uczciwy i chętny do pracy człowiek znajdował ogromne możliwości pracy i zarobku. Samuel Schechter był obdarzony pracowitością pszczoły, cierpliwością mędrca i wielkimi talentami. Szczególnie wielkim był jego talent organizacyjny. Zabłysnął ten talent zarówno w pracy zawodowej jak i społecznej Samuela Schechtera. Placówka handlowa, którą blp. Zmarły ugruntował w Krakowie była wzorem uczciwego, solidnego i w europejskim stylu prowadzonego warsztatu handlowego. Było to nie tylko źródło zarobkowania Zmarłego, ale i szkoła Jego życia, kuźnia Jego charakteru. Przedsiębiorstwo swe prowadził blp. Samuel Schechter poważnie i z dużą dozą zapału. Był to typ kupca, niestety, już wygasający. Może kiedyś, gdy nastaną spokojniejsze i pewniejsze czasy, odrodzi się taki typ kupca, który dawniej, w epoce Samuela Schechtera nazywany był z czcią i szacunkiem „der ehrbare Kaufmann".

Mogło się wydawać, że praca zawodowa pochłonie w całości talenty i energię Samuela Schechtera. Ale wnet obudził się w Nim głęboki instynkt społeczny. Z całym zapałem oddał się Samuel Schechter pracy organizacyjnej. Krakowskie Stowarzyszenie Kupców znajdowało się zaledwie w początkach swego rozwoju w chwili gdy blp. Zmarły wstąpił w poczet członków Stowarzyszenia. Ale niezadługo dały się odczuć dobroczynne skutki działalności blp. Samuela Schechtera. Stowarzyszenie nabrało rumieńców życia, zdwoiło swą aktywność, rozprzestrzeniło krąg swej działalności, ugruntowało swą pozycję i znaczenie w życiu gospodarczo-społecznym naszego okręgu. Było też rzeczą jasną, że w wyniku tak wielkich zasług Samuela Schechtera Stowarzyszenie powierzyło Mu najwyższą godność jaką rozporządza: godność Prezesa. Samuel Schechter nie zawiódł pokładanych w Nim nadziei. Okres Jego Prezesury, datujący się od roku 1924 do ostatnich dni Jego życia był okresem najświetniejszego rozwoju Stowarzyszenia. Blp. Zmarły poświęcił też Stowarzyszeniu i sprawom kupiectwa żydowskiego maximum Swej energii i czasu. Nie było sprawy, koniecznej dla dobra kupiectwa, od której Samuel Schechter by się uchylił. Widziano Go zawsze czynnego, zawsze zaprzątniętego jakąś sprawą, zawsze troszczącego się o coś, a mimo wszystko zawsze uśmiechniętego, pogodnego i optymistycznie usposobionego. W chwilach, kiedy wydawało się, że wiązania trzeszczą nad głowami kupiectwa żydowskiego, a grunt pali się pod nogami, w chwilach ogólnej rozpaczy i zwątpienia — Samuel Schechter jeden z nielicznych siał otuchę i wiarę w lepsze jutro. Dlatego głos Jego był nie tylko ceniony i szanowany, ale i budził optymizm.

Blp. Zmarły reprezentował ogół kupiectwa żydowskiego w Małopolsce Zachodniej jako prezes Związku Stowarzyszeń Kupieckich Małopolski Zachodniej. Stąd krąg Jego działania rozprzestrzeniał się nie tylko na Kraków, ale i na wszystkie ośrodki kupiectwa prowincjonalnego. Znały Go też wszystkie miasta i miasteczka Małopolski Zachodniej, a także i inne większe ośrodki żydowskiego życia gospodarczego w Polsce z wytężonej i owocnej pracy na polu organizacyjnym.

Krakowskie Stowarzyszenie Kupców powierzyło Samuelowi Schechterowi wszystkie najbardziej odpowiednie funkcje reprezentacyjne. Z ramienia kupiectwa żydowskiego zasiadał Samuel Schechter w Zarządzie Izby Przemysłowo-Handlowej, w Radzie m. Krakowa, w Komisji Odwoławczej Izby Skarbowej, w Kuratorium Wyższego Studium Handlowego, w Kuratorium Szkoły Ekonomiczno-Handlowej, w Komitecie Cenzorów Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego, w Wydziale Wielkim Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa i in.

W uznaniu niespożytych zasług Zmarłego na polu pracy gospodarczej i społecznej P. Prezydent Rzeczypospolitej udekorował Samuela Schechtera Złotym Krzyżem Zasługi.

Odszedł od nas Człowiek dobry i szlachetny, Człowiek o gołębim sercu i krystalicznym charakterze.

Kupiectwo żydowskie w Polsce okryte jest kirem głębokiej żałoby. Krakowskie Stowarzyszenie Kupców straciło przywódcę świetlanego i godnego czci i uwielbienia. Pustka, jaką śmierć Jego wytworzyła przez długi, długi czas nie da się uzupełnić.

* * *

Żałobne posiedzenie Wydziału Krak. Stowarzyszenia Kupców.

Na smutną wiadomość o śmierci swojego zasłużonego Prezesa, zebrał się Wydział Stowarzyszenia na

posiedzeniu w piątek dnia 12 listopada b. r., celem uczczenia błp. Zmarłego. Przemówienie żałobne wygłosił z wielkim przejęciem Prezes Honorowy p. radca Samuel Spira, podnosząc niepospolite zasługi błp. Zmarłego, wskazując na moralny spadek, jaki pozostawił kupiectwu żydowskiemu błp. Zmarły, orędownik jego sprawy. W głębokim skupieniu i wzruszeniu wysłuchał Wydział przemówienia żałobnego, poczym wyłoniony Komitet zajął się omówieniem sprawy trwałego uczczenia pamięci błp. Zmarłego.

* * *

Masowy udział kupiectwa w pogrzebie błp. Prezesa Schechtera, ogólny nastrój żalu i smutku był objawem czci i przywiązania, jakie towarzyszyły błp. Schechterowi na Jego ostatniej drodze doczesnej. Obok małych kramarzy widać było najpoważniejszych kupców, obok przedstawicieli żydowskiej społeczności kroczyli w skupieniu członkowie poszczególnych organizacyj zawodowych, kulturalnych, filantropijnych. Jak wielkim mirem cieszył się błp. Zmarły wśród Władz, Organizacji społecznych i instytucji samorządowych, świadczyły liczne ich Delegacje. Między innymi wzięli osobisty udział w smutnym obrzędzie pogrzebowym pp.: przedstawiciele: **Województwa** Krakowskiego w osobie p. Dr. Jana Wyroda, Naczelnika Wydziału Przemysłowego, **Izby Skarbowej** w osobach p. Naczelnika Arzta radcy Mariana Becka i radcy Mariana Siatki, **Izby Przem.-Handlowej** w osobach pp. wiceprezesa Tadeusza Epsteina i wicedyr. Henryka Maisa, Zarządu Miejskiego w osobach pp. wiceprezydenta Dr. Rudolfa Radzyńskiego, r. H. Eisenstadta i sekr. prez. Dra Małeckiego, Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej w osobie p. r. Stanisława Rąba, Przedstawiciel: Komunalnej Kasy Oszczędności p. Dr. Roman Bogdani, Krakowskiej Gminy Żydowskiej w osobie p. Prez. Rafała Landaua, Organizacji Sjonistycznej i Egzekutywy w osobach Dra Feldbluma, Dr. Zimmermanna i Dra Hilfsteina, Związku lóż „Bnei Brith" i Stow. „Solidarność" w osobach pp. Dra Ludwika Rattlera i Dra Henryka Silbersteina, Stowarzyszenie Drobnych Kupców w Krakowie przez pp. Prezesa inż. Henryka Taubmanna, oraz Sekretarza Dr. Sternberga Maurycego i t. d. i t. d.

W imieniu Krak. Izby Prezm.-Handlowej żegnał błp. Zmarłego — wiceprezes Izby p. Tadeusz Epstein, wywodząc:

Handel Ziemi Krakowskiej, a z nim razem Samorząd Gospodarczy ponosi niepowetowaną stratę.

Z szeregów naszych ubywa Jeden z najlepszych:
Samuel Schechter
niestrudzony działacz na niwie gospodarczej.

To też, gdy przychodzi mi dzisiaj u Jego trumny złożyć hołd Izby Przemysłowo-Handlowej, a zarazem złożyć świadectwo Jego zasłudze, to nie mogę pominąć trzech dat Jego życia, kiedy to w roku 1921 zaszczytną uchwałą Izby został powołany na jej członka-doradcę i kiedy to w roku 1928 po raz pierwszy, a w roku 1933 po raz drugi koledzy wyborcy mandat radcy Izby mu powierzyli.

Te na pozór skromne daty mają swą wielką wymowę. **Znaczą one duży szmat, bo 16 lat życia poświęconego** formalnie że bez reszty sprawie publicznej.

Bo ktokolwiek z pośród nas miał sposobność patrzeć na życie Samuela Schechtera, ten tu razem ze mną stwierdzić musi, że prawy ten obywatel żył nie dla siebie. Sprawa publiczna, a przede wszystkim umiłowana działalność na polu organizacyjnym życia gospodarczego były Jego służbą, dla której żadna ofiara nie była dlań za wielką.

A pracę i poczynania Jego cechowały nie tylko wielka wiedza zawodowa, nie tylko rozległe doświadczenie, ale także wielka rozwaga i prostota.

To też nie dziw, że przy każdej sposobności, w każdej roli czy to gdy głos zabierał na plenarnym zebraniu czy to gdy z niezwykłą umiejętnością i taktem przewodniczył zebraniom komisyjnym, zdanie Jego i opinie spotykały się zawsze z pełnym zrozumieniem i poszanowaniem.

Bo nade wszystkim w Jego słowach i czynach górowała przedziwna dobra wola, płynąca ze szczerego i pełnego skromności serca Człowieka.

Bo Samuel Schechter był Człowiekiem także i wielkiego serca.

Nie będę przytaczał przykładów, bo mnożyłbym je bez liku. Ale wszyscy tu jak jesteśmy zebrani wiemy, bośmy na własne oczy widzieli, że Samuel Schechter nie umiał przejść obojętnie wobec troski czy niedoli ludzkiej, nie patrafił odmówić pomocy, gdy tylko jej mógł udzielić. A gdy do wszystkich tych przymiotów Zmarłego dodamy Jego niestrudzoną, wytrwałą, mrówczą pracowitość, to zrozumiemy, że życie Samuela Schechtera, życie pełne znojnego trudu, chętnej ofiarności i wielkiej miłości, nie mogło przejść bez śladu w dziedzinie życia gospodarczego naszego okręgu.

I dziś, gdy z głębi rozżalonego serca przychodzi nam Go pożegnać, pociechy szukać musimy w przeświadczeniu, że szlachetne Jego myśli trwać będą wśród nas nadal, że twórcze Jego poczynania podejmą i dalej prowadzić będą wszyscy, w których pamięć i świetlana Jego postać ma zawsze pozostanie.

Samuelu Schechterze — non omnis mortuus est.

Słowa te niech będą ostatnim hołdem Twoim cieniom!

Imieniem **Krak. Gminy Żydowskiej** przemówił p. Prezes Dr. Rafał Landau, podnosząc niespożyte zasługi i niepospolite walory osobiste błp. Zmarłego, które zjednały mu serca wszystkich, z którymi się stykał. Prezes Schechter był nie tylko gorącym Żydem, ale był również oddanym obywatelem Państwa Polskiego, który radował się odzyskaniem Niepodległości, cieszył się każdym sukcesem i rozwojem Państwa, który — mimo doznanego rozczarowania — nie tracił wiary w lepszą przyszłość żydowstwa polskiego, mimo obecnych tak ciężkich warunków jakie przeżywa.

Imieniem **Prezydium Krak. Stow. Kupców** oraz Stowarzyszenia Humanitarnego „Solidarność" Bnei Brit, przemówił Wiceprezes r. Maks Lauterbach, podnosząc, że i żyć nam przypadło w czasach, gdy horyzont żydowski pokryty jest czarnymi chmurami, gdy każdy dzień przynosi nam hiobowe wieści, a ze wszech stron godzą w naszą cześć, w nasz honor, w nasz byt. Ludzie, jak Ty znający historię i martyrologię żydowską, utrzymują nas na duchu i nie pozwalają nam się załamać. Ty czcigodny Prezesie, swoim wprost niepoprawnym optymizmem, swoją niezachwianą wiarą w ostateczne zwycięstwo praworządności i sprawiedliwości, wpajałeś nam otuchę zachęcałeś do pracy. Tylko Tobie mamy do zawdzięczenia ten piękny rozwój naszego Stowarzyszenia dla dobra kupiectwa żydowskiego. A żegną-

jąc Cię, czynię to nie tylko w imieniu Prezydium, Wydziału i wzwyż tysiąca członków Stowarzyszenia, ale składam Ci gorące podziękowanie i hołd w imieniu tych licznych szarych mas kupieckich, którym Ty w Swojej mrówczej codziennej pracy poświęcałeś się przez całe życie. Każdy kupiec miał w Tobie pomoc i opiekę i stąd codziennie te szeregi petentów w Stowarzyszeniu, a każdy z nich chciał „mówić tylko z Prezesem Schechterem". Ty w swojej dobroci miałeś dla każdego słowo pociechy, chodziłeś z nimi od rana do wieczora z jednego urzędu do drugiego, służyłeś każdemu radą i czynem, nie w miarę sił, ale ponad swe siły.

A my Twoi najbliżsi współpracownicy w Stowarzyszeniu, których uczyłeś obowiązkowości i poświęcenia, którym służyłeś przykładem, jak należy pracować dla dobra Państwa i jego rozwoju gospodarczego, dla dobra kupiectwa, dla dobra Stowarzyszenia — ślubujemy, że w Twojej myśli nadal pracować będziemy, a wiemy, że to będzie dla Ciebie najlepszym dowodem uznania i wdzięczności, a dla nas najpiękniejszym uczczeniem Twojej pamięci.

R. miejski **Eisenstadt** imieniem Rady miejskiej i Klubu radnych żydowskich, wygłosił przemówienie, naszpikowane cytatami hebrajskimi, porównując blp. Zmarłego do najwybitniejszych luminarzy żydowskich, z których promieniował humanitaryzm, umiłowanie bliźniego, każde jego poczynanie kierowane było najszlachetniejszymi intencjami, a mir, którym ogólnie się cieszył blp. Zmarły, udzielał się zastępowywanym przez Niego rzeszom, których był niestrudzonym obrońcą, serdecznym opiekunem i wiernym sługą.

Imieniem **Związku Stowarzyszeń Kupieckich** Małopolski Zach., wygłosił nader gorące przemówienie p. Mgr. Spielman z Tarnowa, wskazując na niecodzienny talent organizacyjny blp. Zmarłego, dokoła któreggo skupiało się całe żydowskie kupiectwo Małopolski Zachodniej, podnosząc, że — mimo podeszłego wieku — nie żałował trudu i fatygi, aby osobiście odwiedzać poszczególne centra, pobudzać je do pracy organizacyjnej, dodawać otuchy i budzić ducha solidarności i etyki kupieckiej.

W końcu żegnał — w imieniu **personelu Krak. Stowarzyszenia Kupców i redakcji „Pzegl. Kup."** rzewnymi słowy, do głębi wzruszony dyr. Stowarzyszenia, p. J. Himmelblau — podnosząc niezwykłą dobroć i ojcowską troskliwość blp. Zmarłego o dobro podwładnego Mu personelu. Nie było wprost dnia, by blp. Zmarły nie stał na posterunku, na własnym przykładzie uczył obowiązku i odpowiedzialności za sprawy jednostek i organizacji, był najlepszym szefem, serdecznym opiekunem personelu, biorącym żywy udział, nawet w jego osobistych sprawach. To też personel Stowarzyszenia zachowa swojego Najdroższego Szefa we wiecznie wdzięcznej i serdecznej pamięci.

Po odśpiewaniu modłów pogrzebowych odprowadzono blp. Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku, a zebrani na tej żałobnej uroczystości, odeszli z przeświadczeniem, iż Zmarł jeden z najlepszych synów Narodu Żydowskiego, który złotymi zgłoskami zapisany będzie w historii Żydostwa krakowskiego.

* * *

Prezydium Krak. Stowarzyszenia Kupców otrzymało z wielu stron objawy serdecznego współczucia z powodu śmierci długoletniego Prezesa, nieodżałowanej pamięci Samuela Schechtera. Poniżej przytaczamy treść kondolencyj, które wpłynęły przed oddaniem do druku niniejszego numeru:

Wicewojewoda Krakowski p. Dr Małaszyński:

Z powodu śmierci blp. Prezesa Samuela Schechtera przesyłam Panom wyrazy mojego serdecznego współczucia.

Starosta Grodzki Krakowski, p. Wolaniecki:

Z powodu zgonu blp. Samuela Schechtera, wielce zasłużonego Prezesa Stowarzyszenia WPanów, wybitnego działacza społecznego, składam wyrazy mego najgłębszego współczucia.

Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie Inż. Jan Brzozowski:

Nie mogąc wziąć osobiście, z powodu nieobecności w Krakowie, udziału w pogrzebie blp. Samuela Schechtera, tą drogą pragnę złożyć WPanom wyrazy współczucia z powodu bolesnej straty, jaka P. T. Stowarzyszenie dotknęła.

Wiceprezes Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie p. Tadeusz Epstein:

Jako długoletni towarzysz pracy blp. Samuela Schechtera na niwie gospodarczej i świadek Jego trudów i wysiłków dla dobra handlu naszego okręgu, przesyłam wyrazy mego serdecznego współczucia.

Wiceprezes Izby Przemylsowo-Handlowej p. Jan Stefan Kuhn:

Dowiedziawszy się po powrocie z Warszawy o bolesnej stracie, jaka dotknęła P. T. Stowarzyszenie, przesyłam WPanom wyrazy współczucia z powodu zgonu tak zasłużonego i długoletniego Prezesa P. T. Stowarzyszenia.

Izba Przemysłowo-Handlowa:

Pod wrażeniem bolesnej wieści o zgonie Prezesa P. T. Stowarzyszenia blp. Samuela Schechtera, Prezydium Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie przesyła WPanom wyrazy głębokiego współczucia.

Wielkie zasługi Zmarłego wobec życia gospodarczego, któremu poświęcił wielką część swego pracowitego życia na stanowisku Prezesa P. T. Stowarzyszenia i Radcy tutejszej Izby, zapiszą się trwałymi zgłoskami w historii naszych Instytucyj.

Cześć Jego pamięci!

Prezydium Rady Naczelnej Związków Kupiectwa Żydowskiego w Polsce:

Prezydium Rady Naczelnej Związków Kupiectwa Żydowskiego w Polsce, przesyła z powodu śmierci Prezesa ich organizacji, błogiej pamięci Samuela Schechtera wyrazy głębokiego żalu i smutku.

Prezes Maurycy Mayzel.

Rada i Zarząd Centrali Związku Kupców:

Rada i Zarząd Centrali Związku Kupców, przesyła z powodu śmierci Prezesa ich organizacji błogiej pamięci Samuela Schechtera, wyrazy głębokiego żalu i smutku

Prezes Rady Rafał Szereszowski

Prezes Zarządu Abraham Gepner

Krakowska Kongregacja Kupiecka w Krakowie:

Prezydium Krakowskiej Kongregacji Kupieckiej w Krakowie składa Zarządowi i Stowarzyszeniu Kupców szczere wyrazy żalu i współczucia w związku ze śmiercią nieodżałowanej pamięci blp. Prezesa Samuela Schechtera.

Pan Stanisław Rąb:

Z powodu śmierci Waszego zasłużonego Prezesa błp. Samuela Schechtera, śpieszę wyrazić Wielce Szanownym Panom wyrazy mojego szczerego żalu i współczucia.

Związek Przemysłowców w Krakowie:

Z powodu ciężkiej straty, jaką WPanowie ponieśli przez śmierć długoletniego Prezesa swego blp. Samuela Schechtera, przesyłamy wyrazy szczerego żalu i współczucia.

Zmarły był dla nas symbolem nie tylko poważnego kupca z wszystkimi zaletami takiego, ale również człowieka oddanego całkowicie pięknej i rzetelnej pracy społecznej, przez co pozostawił długotrwałą jak najlepszą pamięć po sobie.

Prosimy nasze kondolencje wyrazić też Rodzinie błp. Zmarłego.

Stowarzyszenie Żydowskich Absolwentów Wyższego Studium Handlowego w Krakowie:

Z powodu śmierci nieodżałowanego błp. Prezesa Samuela Schechtera, pozwalamy sobie przesłać WPanom wyrazy naszego głębokiego współczucia z powodu doznanej straty.

Przewodniczący Tymczasowego Zarządu Gminy wyznaniowej żydowskiej w Krakowie:

Imieniem Zarządu Gminy wyzn. żyd. w Krakowie przesyłam Szan. Prezydium wyrazy szczerego i głębokiego współczucia z powodu zgonu prezesa Stowarzyszenia Kupców błp. Samuela Schechtera.

Przypatrywałem się od lat chlubnej działalności publicznej błp. prezesa Schechtera, który mając na oku dobro ludności żydowskiej, bronił nieugięcie jej praw i chronił ją przed krzywdami, niestety tak często ludności tej wyrządzanymi.

Mam przekonanie, że ludność żyd. pomna Jego pracy społecznej, zachowa Go we wdzięcznej pamięci.

Egzekutywa organizacji Sjonistycznej dla Małopolski Zachodniej i Śląska:

Wzruszeni do głębi wieścią o zgonie Prezesa Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, błp. Samuela Schechtera, składamy tą drogą wyrazy głębokiego współczucia.

Zarazem donosimy, że Egzekutywa Organizacji Syjonistycznej będzie uczestniczyła przez swych delegatów w pogrzebie blp. Samuela Schechtera.

Keren Hayesod, Biuro centralne dla Zachodniej Małopolski i Śląska:

Z upoważnienia Dyrektorium Keren Hajesod dla Zach. Małopolski i Śląska w Krakowie, pozwalamy sobie przesłać WP. wyrazy współczucia z powodu niepowetowanej straty, jaką WPanowie ponieśli przez przedwczesny zgon błp. Samuela Schechtera, długoletniego prezesa Ich Stowarzyszenia i oddanego przyjaciela Keren Hajesodu.

Adwokat Dr Ignacy Schwarzbart w imieniu Klubu Radnych narodowo-żydowskich m. Krakowa i Komitetu org. Kongresu Samopomocy Żydów w R. P. na Zach. Małopolskę i Śląsk:

Imieniem Klubu Radnych narodowo-żydowskich m. Krakowa, jakoteż imieniem Komitetu organizacyjnego Kongresu Samopomocy żydowskiej w Zach. Małopolsce i na Śląsku i imieniem własnym, przesyłam wyrazy najszczerszego żalu i współczucia z powodu zgonu długoletniego, zasłużonego Prezesa Stowarzyszenia Panów błp. Samuela Schechtera.

Zmarły był wyrazem nieskazitelnego obywatela, był głęboko do żydostwa przywiązanym Żydem i dobrym szlachetnym człowiekiem. Zalety te łączyły się w Nim nierozdzielnie w harmonijną całość, a dzięki niej blp. Samuel Schechter był jakby wcieleniem żydowskiego patrycjatu kupieckiego i reprezentował jego najlepsze tradycje.

Mimo ciężkich przejść życiowych, wiecznie czynny, wiecznie zatroskany o dobro naszego społeczeństwa, wiecznie — spiesząc z pomocą tym, których krzywda spotkała — zaskarbił sobie błp. Samuel Schechter głęboką i szczerą sympatię i szacunek całego obywatelstwa.

Cześć czystej pamięci — wzorowego i zasłużonego obywatela.

Związek Żyd. Inwalidów Wdów i Sierót Wojennych w Krakowie:

Zarząd naszej organizacji przesyła niniejszym Krakowskiemu Stowarzyszeniu Kupców serdeczne wyrazy współczucia z powodu zgonu Ich wielce zasłużonego Prezesa Radnego blp. Samuela Schechtera.

Śmierć tego szlachetnego i zawsze uczynnego działacza społecznego dotyka boleśnie także i naszą organizację, to też pamięć o Nim u nas nigdy nie wygaśnie.

Cześć Jego pamięci!

Związek Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski:

Zarząd Okręgu krakowsko-śląskiego Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski, pozwala sobie przesłać wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci nieodżałowanej pamięci Prezesa Samuela Schechtera.

Towarzystwo Opieki nad Chalucami „Ezra":

Pozwalamy sobie tą drogą przesłać wyrazy szczerego współczucia z powodu zgonu Ich długoletniego prezesa błp. Samuela Schechtera.

Stowarzyszenie Przedstawicieli Handlowych:

Z okazji zgonu nieodżałowanej pamięci Samuela Schechtera składa Wydział naszego Stowarzyszenia WPanom wyrazy najserdeczniejszego współczucia.

W blp. Zmarłym traci nie tylko P. T. Stowarzyszenie Swojego długoletniego Prezesa, lecz całe społeczeństwo żydowskie wybitnego działacza, wielce zasłużonego na polu gospodarczym i społecznym. Szerokie sfery naszego miasta odczuwają głęboko wielką stratę, jaką poniosły przez śmierć blp. Samuela Schechtera, którego pamięć także w naszej organizacji zostanie zachowana po wieczne czasy.

„TOZ" Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce:

Głęboko wzruszeni śmiercią błp. Samuela Schechtera, Prezesa Związku Stowarzyszeń Kupieckich Małopolski Zach. i Śląska, przesyłamy tą drogą w imieniu Zarządu Oddziału „TOZ" kondolencje.

Przejęci jesteśmy do głębi stratą, jaką Związek i Społeczeństwo Krakowskie poniosło przez śmierć Ich nieodżałowanego Prezesa, Obywatela i Działacza.

Stow. i Bursa Żyd. Sierót Rękodzielników, Kraków:

Głęboko dotknięci stratą, jaką P. T. Stowarzyszenie poniosło przez śmierć błp. Samuela Schechtera, Założyciela i długoletniego Prezesa Stowarzyszenia, zasyłamy wyraz prawdziwego żalu i współczucia.

Dyrekcja Komunalnej Kasy Oszczędności m. Krakowa:

Dyrekcja Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa przesyła WPanom wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu błp. Samuela Schechtera, wybitnego obywatela i zasłużonego członka Rady tut. Kasy Oszczędności.

Darowski, Bogdani, Muczkowski. Rolle, Józefczyk, Chodorowski

Bank Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Krakowie:

Z powodu śmierci błp. Samuela Schechtera, wieloletniego i zasłużonego Prezesa, składamy WPanom, a zarazem P. T. Rodzinie Zmarłego serdeczne wyrazy współczucia, zapewniając, że imię Jego, jako zawsze chętnego i bardzo gorliwego przez szereg lat współpracownika naszej Instytucji zachowamy we wdzięcznej pamięci.

Stowarzyszenie Drobnych Kupców w Krakowie:

Z powodu ciężkiej straty, jaką poniosło kupiectwo żydowskie przez śmierć Radcy błp. Samuela Schechtera, Prezydium i Wydział Stowarzyszenia Drobnych Kupców w Krakowie, składa na ręce WPanów wyrazy najgłębszego współczucia.

Prezydium Stowarzyszenia Drobnych Kupców na posiedzeniu żałobnym w dniu 14 b. m. uchwaliło gremialnie wziąć udział w pogrzebie Zmarłego oraz na znak żałoby przerwać pracę na jedną godzinę.

Stowarzyszenie Kupców Górnego Śląska w Katowicach:

Zarząd Stowarzyszenia Kupców G. Śląska w Katowicach, pozwala sobie przesłać WPanom wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu Ich niestrudzonego i długoletniego Prezesa błp. Samuela Schechtera.

Stowarzyszenie Kupców i Przemysłowców w Tarnowie:

Wraz z Wami serdecznie bolejemy nad utratą zasłużonego przywódcy małopolskiego kupiectwa żydowskiego, niestrudzonego rzecznika i obrońcy interesów handlu tarnowskiego. Kupiectwo żydowskie zachowa na zawsze w czci Jego pamięć.

Związek Kupców i Przemysłowców w Nowym Sączu:

Najboleśniej dotknięci zejściem nieodżałowanej pamięci Prezesa szan. Stowarzyszenia błp. Samuela Schechtera, nie mogąc osobiście brać udział w żałobnej manifestacji całego Kupiectwa Małopolski upoważniliśmy telefonicznie WP. Radcę Mariana Szyfa do reprezentowania naszego związku na pogrzebie. Od siebie składamy szan. Stowarzyszeniu na tej drodze wyrazy najszczerszego współczucia.

W dowód czci dla błp. Zmarłego składamy w myśl uchwały równocześnie na rzecz Opieki nad Sierotami Żydowskimi w Nowym Sączu kwotę 25 zł.

Rzeszowskie Stowarzyszenie Kupców:

Wyrazy współczucia z powodu zgonu błp. Prezesa Samuela Schechtera, zasyła Rzeszowskie Stowarzyszenie Kupców.

Stowarzyszenie Kupców w Zakopanem:

Poruszeni wiadomością o zgonie Prezesa, przesyłamy wyrazy szczerego współczucia.

Związek Kupców, Wadowice:

Z powodu zgonu Prezesa błp. Schechtera, wyrażamy szczere współczucie.

Stowarzyszenie Kupców Andrychów:

Wzruszeni do głębi wiadomością o śmierci błp. Prezesa Samuela Schechtera, przesyłamy tę drogą wyrazy najgłębszego współczucia.

Łańcuckie Stowarzyszenie Kupców „Samopomoc":

Łańcuckie Stowarzyszenie Kupców „Samopomoc" w Łańcucie, ubolewając nad stratą Prezesa Związku Stowarzyszeń Kupieckich naszego okręgu błp. Samuela Schechtera, przesyła tą drogą kondolencje całego kupiectwa łańcuckiego.

Korporacja Kupców i Handlarzy w Suchej:

Zarząd Korporacji Kupców i Handlarzy w Suchej; na odbytym żałobnym posiedzeniu w dniu 13 listopada 1937 r., uchwalił uczcić pamięć zasłużonego Nestora Kupców Krakowskich błp. Prezesa Samuela Schechtera przez 2 minutowe milczenie i przesłaniem do rąk powyższego Stowarzyszenia wyrazów najgłębszego współczucia.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie w sprawie prawa przemysłowego

Dnia 8 b. m. odbyło się zebranie plenarne Krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej. Obrady zagaił Wiceprezes Urzędujący Tadeusz Epstein, oddając głos Wiceprezesowi J. S. Kuhnowi, który zreferował szczegółowo preliminarz budżetowy Izby na r. 1938. Po dyskusji uchwalono jednogłośnie preliminarz w brzmieniu przedłożonym przez Prezydium Izby. W dalszym ciągu zebranie plenarne uchwaliło kredyt dodatkowy do budżetu na rok 1937 w związku z postanowieniem przyjścia z pomocą — podobnie jak w roku ubiegłym — pracownikom Izby, których wynagrodzenia obciąża nie tylko podwyższony podatek dochodowy, ale także i podatek specjalny. Zebranie plenarne dokonało ponadto wyboru członków Komisji Rewizyjnej na rok 1938, przy czym wybrano Komisję Rewizyjną na rok 1938 w składzie tym samym, co na rok 1937, t. j. radców: Rudolfa Jędrzejowskiego, Stanisława Kochanowskiego, Aleksandra Rittermanna, Adama Szarskiego i Bertolda Weinsberga. W zreferowanej obszernie przez Dyrektora Mianowskiego w sprawie projektu nowelizacji prawa przemysłowego zebranie plenarne uchwaliło następującą rezolucję:

Plenarne Zebranie Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie, odbyte w dniu 8 listopada 1937 roku po zapoznaniu się z projektem nowelizacji prawa przemysłowego, opracowanym przez Komisję, wyłonioną przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, w skład której weszli wyłącznie reprezentanci świata rzemieślniczego, stwierdza, iż:

1) projekt powyższy nie ogranicza się zgoła do nowelizacji jedynie Działu IX obowiązującego prawa przemysłowego, t. j. przepisów dotyczących wyłącznie rzemiosła.

Projektowana nowelizacja przedstawia się bowiem w istocie, jako przeoranie gruntowne całej dotychczasowej struktury prawnej całokształtu życia gospodarczego, a nie tylko jednego jego odcinka, jakim jest rzemiosło.

Projekt nowelizacji, będący przedmiotem rozważań, zmierza do całkowitego przeobrażenia podstawowych warunków przyszłej egzystencji i rozwoju wszystkich niemal działów życia gospodarczego, — to też do współdziałania przy opracowywaniu tak fundamentalnej ustawy winni zawsze zostać powołani reprezentanci całego życia gospodarczego, a nie jednego tylko jego odcinka.

Tu należy odeprzeć często wysuwany argument, iż omawiany projekt nowelizuje wyłącznie przepisy o rzemiośle, a tym samym zainteresowany jest jedynie świat rzemieślniczy, — żadna bowiem nowelizacja ustawy przemysłowej, za wyjątkiem chyba jedynie czysto organizacyjnych przepisów, — nie może być traktowana w oderwaniu od pozostałych działów ustawy, — a cóż dopiero tak zasadnicza zmiana, jaką przynosi ze sobą przedmiotowy projekt.

2) pomijając już nawet podkreśloną wyżej jednostronność składu Komisji redakcyjnej, Plenarne Zebranie wypowiada się za odrzuceniem w całości projektu nowelizacji prawa przemysłowego ze względów merytorycznych, wykracza on bowiem przeciw najistotniejszym, kardynalnym interesom życia przemysłowego.

W razie bowiem ustawodawczej realizacji projektu:

a) rozerwane zostałyby sztucznie te dziedziny życia przemysłowego, które z istoty swej stanowią jednolitą całość;

b) przekreślona zostałaby w praktyce wszelka racjonalna polityka gospodarcza w odniesieniu do przemysłu, w szczególności zaś polityka surowcowa, eksportowa, kredytowa i t. d., która może być stosowana tylko w odniesieniu do pewnej jednolitej całości;

c) w orbitę wpływów rzemiosła wciągnięte zostałyby dwa olbrzymie działy produkcji, które dotąd z rzemiosłem nie miały nic wspólnego „Urzemieślniczona" zostałaby bowiem z jednej strony cała najwyżej nawet zmechanizowana średnia produkcja fabryczna, z drugiej zaś cała najemna praca chałupnicza, zbliżona pod względem sytuacji ekonomicznej i prawnej do pracy robotników fabrycznych, zaliczona zostałaby do samodzielnego rzemiosła.

Jednym słowem domeną rzemiosła objęte zostałoby całe niemal życie przemysłowe Polski.

Takie rozwiązanie problemu ustawodawstwa przemysłowego, przedstawia się jako eksperyment, tym bardziej niebezpieczny, iż nie znajduje on żadnych precedensów w historii rozwoju gospodarczego innych państw europejskich, życie zaś gospodarcze nie znosi eksperymentów. Wprowadzenie projektu w życie wpłynęłoby na zahamowanie dopływu kapitału do przemysłu.

Dając wyraz temu przekonaniu Plenarne Zebranie Izby przemysłowo-handlowej krakowskiej stwierdza równocześnie, że ostatni opublikowany w prasie interwiew Wiceministra Rosego w przedmiocie nowelizacji ustawy przemysłowej, rozwiał w dużej mierze obawy, jakie żywiły dotąd sfery przemysłowe i dał nadzieję, że tak doniosłe zagadnienie prawa przemysłowego zostanie rozwiązane z równoczesnym uwzględnieniem interesów wszystkich działów życia gospodarczego i stanie się podwaliną dalszego pomyślnego rozwoju gospodarczego całej Polski.

Zebranie plenarne uchwaliło ponadto rezolucję, dotyczącą rządowego projektu ustawy o ułatwieniach w poszukiwaniu i wydobywaniu minerałów bitumicznych, stwierdzając, że projekt ten odpowiada w swych zasadach interesom i postulatom przemysłu naftowego. Wyraziło jednak zdanie, że należy utrzymać rozdział pominięty w obecnym projekcie, a znajdujący się w projektach poprzednich, który dotyczył wspólnej eksploatacji złóż, a to w tym celu, by przy pomocy nowoczesnych metod umożliwić wyeksploatowanie do końca złóż, będących na wyczerpaniu.

Plenarne zebranie uchwaliło w dalszym ciągu rezolucję, popierającą w całej pełni inicjatywę Związku Polskich Przemysłowców Naftowych w sprawie udostępnienia naftowemu przemysłowi kopalnianemu kredytów Banku Gospodarstwa Krajowego na cele inwestycyjne, a przede wszystkim na kupno rur wiertniczych, — zwracając się do Rządu Rzeczypospolitej z odnośnym apelem.

W końcu poruszono w dyskusji szereg aktualnych spraw, przy czym zebranie plenarne uchwaliło zgłoszony przez Wiceprezesa Inż. Skarżeńskiego wniosek nagły, następującej treści: Zebranie plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie uchwala zwrócić się do Ministerstwa Komunikacji z prośbą o przystąpienie już w najbliższym czasie do budowy linii kolejowej Jasło — Brzostek — Pilzno — Dębica.

Na tym obrady zakończono.

Walka z fałszowaniem artykułów

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Opieki Społecznej Nr 17 zawiera pod pozycją 263 następującej treści okólnik:

„Doszło do wiadomości Ministerstwa Opieki Społecznej, że w obiegu znajdują się liczne artykuły żywności, które jak zostało wielokrotnie stwierdzone w drodze badania, są artykułami przeważnie bezwartościowymi, których istotny skład nie odpowiada deklarowanej na etykiecie opakowaniu — nazwie, a które często posiadają nazwy dowolne (fantazyjne), nie wskazują, ani nazwiska producenta (firmy produkującej), ani miejsca produkcji. Wytwórnie takich artykułów żywności nie są naogół zgłaszane do władz przemysłowych i wytwarzanie przez nich odnośnych produktów odbywa się przeważnie bez odpowiednich zezwoleń, względnie zgłaszań do tych władz. Jako przykład produktów takich służyć mogą bardzo rozpowszechnione:

Proszki do pieczenia: Bakól Columbia — Emker, Babkin Columbia — Emker, Bakpol — Apollo, Bakpol

Mergrün, zawierający czynny bezwodnik węglowy (CO^2) w ilości zbyt małej do podniesienia ciasta z 500 kilogramów mąki, według deklaracji na etykiecie.

Surogaty wanilii (nie rejestrowane): Cukier Wanilia Columbus Mergrün, Cukier Wanilia Columbus Emker, zawierają one tylko ślady wanilii i mają fałszywe oznaczenie wagi.

Surogat pieprzu (nie rejestrowany): Columbus — Mergrün — z domieszką sporku zielonego.

Surogat cynamonu (nie rejestrowany): Columbus Mergrün — z nasion strączkowych. łuski kakaowej i skrobi.

W związku z powyższym Ministerstwo Opieki Społecznej zwraca uwagę na konieczność — w przypadkach wykrycia przez władze i organa dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku tych lub podobnych produktów — stwierdzania (o ile to możliwe) z jakich źródeł (wytwórni) produkty są wprowadzane do sprzedaży. Jakkolwiek przy sprawowaniu kontroli należy kierować się na ogół zasadą, że sprzedawca jest w pierwszym rzędzie odpowiedzialny za towar wprowadzany do obiegu, to jednak właściwy cel kontroli osiągnięty będzie dopiero z chwilą ujawnienia źródła przekroczenia, jakim jest wytwórnia. W razie wykrycia źródła pochodzenia (wytwórni) towaru należy sprawę o przekroczenie właściwych przepisów skierować do władz wymiaru sprawiedliwości zarówno przeciwko sprzedawcy, jak i wytwórni. Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia jednocześnie, że we wszystkich wypadkach deklarowania na etykiecie (opakowaniu) firm anonimowych (lub żadnych) bez podania adresu wytwórni. wytwórca winien być pociągnięty do odpowiedzialności przede wszystkim z tytułu przekroczenia przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 1936 r. o oznaczeniu pochodzenia towarów, a o ile zachodzą okoliczności wskazujące na przekroczenie postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku z tytułu tego rozporządzenia przy jednoczesnym zastosowaniu we wszystkich odpowiednich przypadkach zajęcia towaru.

Wyrób i sprzedaż produktów, mających charakter artykułów zastępczych — surogatów żywności i z tego tytułu podpadających pod przepisy dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o nadzorze nad wyrobami i sprzedażą artykułów zastępczych — surogatów produktów spożywczych i przedmiotów użytku publicznego, a niezarejestrowanych, stanowi przekroczenie art. 1-go tego dekretu.

Kronika.

KREDYT ULGOWY DLA KUPIECTWA.

Izba Przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadamia, że Komunalna Kasa Oszczędności m. Krakowa otwiera obecnie z powrotem kredyt ulgowy dla kupiectwa, na dotychczasowych warunkach.

Opiniowanie podań o kredyt ulgowy będzie się odbywało nadal na dotychczasowej drodze, tj. za pośrednictwem Komitetu Cenzorów, przy tut. Izbie.

Członkowie Krak. Stowarzyszenia Kupców, ubiegający się o uzyskanie pożyczki K. K. O., mogą w lokalu Stowarzyszenia (Grodzka 40) podejmować formularze, t. j. podania o udzielenie kredytu.

Weksel kaucyjny.

Przyjęcie zobowiązania pieniężnego nakłada na dłużnika obowiązek jego wykonania. Wykonanie zobowiązania pieniężnego zależy normalnie od dwóch czynników — woli dłużnika i jego możliwości pieniężnych w chwili, gdy zobowiązanie jest wymagalne. Ponieważ te dwa czynniki nie są dostateczną rękojmią, że dłużnik zobowiązanie wykona, strony wzmocnić mogą pewność wykonania przez umowę zastawu.

Zastaw jest to umowa, mocą której dłużnik daje rzecz jakąś swemu wierzycielowi na zabezpieczenie długu (art. 2071 KC Nap.). Realizacja zastawu ruchomego lub nieruchomego jest połączona z dopełnieniem pewnych formalności, odraczających często moment zaspokojenia należności (skarga sądowa, egzekucja).

Ze wszystkich rodzajów zastawu najlepszym jest zastaw pieniężny, zwany w obrocie kaucją pieniężną. Ten zastaw realizuje się niemal automatycznie: o ile dłużnik w chwili wymagalności zobowiązania nie wykonuje, wierzyciel otrzymuje należność pieniężną przez zużycie kaucji.

Obok kaucji pieniężnej powstała w obrocie kaucja w papierach wartościowych. Kaucja wekslowa jest zbliżona do ostatniego rodzaju kaucji.

Weksle wydane tytułem kaucji noszą nazwę „kaucyjnych". Instytucja kaucji wekslowej nie jest znana prawu obowiązującemu. Wytworzył ją i usankcjonował obrót handlowy.

Weksel kaucyjny jest to weksel, który w chwili wymagalności zobowiązania i niewykonania go przez dłużnika, może być użyty przez kaucobiorcę dla uzyskania zaspokojenia.

Użycie wekslu kaucyjnego przez wierzyciela — kaucobiorcę polega na puszczeniu go w obrót. Taka jest wola stron przy umowie zabezpieczonej kaucją wekslową.

Powyższe uwagi wypowiadamy w związku z ogłoszonym niedawno wyrokiem Sądu Najwyższego z dn. 18 maja 1936 r. sygn. C II 380/36 (OSP 358, r. 1937). Sąd Najwyższy w tym wyroku zajął stanowisko odmienne. Okoliczności faktyczne sprawy były następujące:

A. nabył jesienią 1934 r. weksel opiewający na sumę 1000 zł. płatny dnia 30 grudnia 1931 r. W chwili nabycia weksel z odsetkami miał wartość ponad 1250 zł. zaś A. za weksel ten zapłacił tylko 700 zł. A., nabywając ten weksel, wiedział o tym, że jest to weksel kaucyjny.

Sąd Najwyższy uznał, że w tych warunkach przeniesienie wekslu nie pozbawiło dłużnika wekslowego możności podniesienia zarzutów opartych na jego stosunku z pierwotnym posiadaczem, ponieważ zachodzi wypadek przeniesienia wekslu „wskutek porozumienia na szkodę dłużnika" (art. 16 obecnie 17 prawa wekslowego).

To porozumienie na szkodę dłużnika Sąd Najwyższy przyjął na tej podstawie, że A. nabywając weksel, „wiedział, iż chodzi o weksel kaucyjny, zatem o weksel wyłączony z obrotu wekslowego tak długo, póki nie zajdą wymogi odpowiedzialności, objętej umową pozawekslową; wiedział też, że od dnia płatności, tj. od grudnia 1931 roku podczas nabycia w jesieni 1934 r., odpowiedzialności tej nie zrealizowano, gdyż weksel pozbyto mu jako kaucyjny".

Stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w powołanym wyroku sprowadza się faktycznie do uniemożliwienia puszczenia w obieg wekslu kaucyjnego, albowiem istotą prawa puszczenia wekslu w obieg jest uprawnienie do ustąpienia go jako dokumentu niespornego — zawierającego zobowiązanie abstrakcyjne, tj. niezależne od przyczyny gospodarczej wydania wekslu. Przy stanowisku, że w razie ustą-

pienia wekslu kaucyjnego dłużnik może bronić się przed nowym posiadaczem, który wiedział o tym, że weksel był kaucyjny, wszystkimi zarzutami wynikającymi z pierwotnego stosunku, weksel kaucyjny traci znaczenie dokumentu obiegowego, co kłóci się z zamiarem stron przy zaciąganiu zobowiązania zapewnionego wydaniem wekslu kaucyjnego.

Dłużnik, który daje wierzycielowi weksel kaucyjny, upoważnia swego wierzyciela do puszczenia go w obieg z chwilą, gdy zobowiązania zabezpieczonego wekslem nie wykona, i bierze pod uwagę ryzyko, że kaucjobiorca wystawi weksel na sumę wyższą niż należna, albo puści weksel w obieg przedwcześnie. Nie ma więc przyczyny, dla której mielibyśmy uznać, że osoba przyjmująca od pierwotnego posiadacza weksel kaucyjny, o ile wie o charakterze wekslu, ma być narażona na zarzuty wynikające ze stosunku osobistego między dłużnikiem a pierwotnym posiądaczem (— że zobowiązanie nie powstało, że powstało w mniejszej kwocie itp.)

Stanowisko takie znajduje oparcie w bardzo bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego na tle dawnego art. 16 (obecnego art. 17) prawa wekslowego.

W jednym z wyroków Sąd Najwyższy uznał, że porozumienie na szkodę dłużnika, o którym mowa w art. 16 prawa wekslowego, a które uprawnia dłużnika do podnoszenia zarzutów osobistych przeciwko nabywcy wekslu — polega na wiadomości trzeciego nabywcy, że przeniesienie wekslu następuje w celu pozbawienia dłużnika możności podniesienia zarzutu i narażania go przeto na szkodę; świadomość, że dłużnik ma prawo do jakichś zarzutów, bliżej nieokreślonych, nie wystarcza do zastosowania art. 16 prawa wekslowego (2 listopada 1932 r. III 1 Rw. 2024/32).

PRZECIW PODWYŻSZANIU SKŁADEK UBEZPIECZENIOWYCH

Sosnowiecka Izba Przemysłowo-Handlowa uchwaliła jednomyślnie następującą rezolucję:

„Dekretem Prezydenta R. P. z dnia 14 stycznia 1936 r. zostały obniżone składki, przypadające za ubezpieczenia emerytalne robotników i pracowników umysłowych w okresie od 1 lutego 1936 r. do 31-go grudnia 1937 roku. Tym samym z dniem 1 stycznia 1938 roku miałaby nastąpić automatyczna podwyżka tych składek (z 6.5 proc. na 8 proc. dla pracowników umysłowych i z 4.2 proc. na 5.2 proc., względnie z 4.8 procent na 5.8 procent dla robotników). Izba Przemysłowo-Handlowa w Sosnowcu stwierdza, iż przywrócenie dawnego poziomu składek, który stanowił nadmierne obciążenie dochodu społecznego na rzecz ubezpieczeń, byłoby nad wyraz niebezpieczne i stanowiłoby czynnik hamujący procesy poprawy gospodarczej. Izba wypowiada się przeto za przedłużeniem powyższej ulgi, przy czym okres przedłużenia winien być użyty na dokonanie rodzaju rewizji założeń systemu ubezpieczeń długoterminowych, któraby pozwoliła na trwałą redukcję obciążeń z tytułu świadczeń socjalnych".

ZWYCZAJE HANDLOWE.

PROWIZJA POŚREDNIKA. W braku wyraźnej odmiennej umowy, zwyczajowa prowizja pośrednika w handlu rowerami i maszynami do szycia wynosi przy sprzedażach hurtowych (odsprzedawcom) 3—5 proc. zaś przy detalicznych (konsumentom) około 10 proc. ceny kupna (12 października 1937 L. 17918/I).

W HANDLU DREWNEM istnieje zwyczaj handlowy, wedle którego — w braku wyraźnej odmiennej umowy — deski heblowane i fugowane sprzedaje się według ich kubatury pierwotnej bez względu na to, że przy tych czynnościach część deski odpada. (Raulmass, liczący się jako Nettomass) (12 października 1937 roku L. 18711/II).

W HANDLU DREWNEM istnieje zwyczaj handlowy wedle którego, w razie braku wyraźnie odmiennej umowy względnie oznaczenia ilości załadować się mającej papierówki lub pojemności wagonu, wyzyskuje się nośność wagonu 15-tonowego. Ilość metrów przestrzennych odpowiadająca wagonowi 15-tonowemu, zależna jest od stopnia przeschnięcia papierówki. O ile papierówka jest dobrze przeschnięta, ładuje się zwykle około 40 do 45 metrów przestrzennych w wagonie 15-tonowym, o ile natomiast nie jest tak dobrze przeschnięta, wówczas w wagonie 15-tonowym ładuje się około 38 do 40 m. przestrzennych (12 października 1937, L. 17768/II).

Wydawca za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. Redaktor odpow. N. Józef Haller
Drukarnia Józefa Fischera Kraków Grodzka 62. — Telefon 104-12.